

DUŠKO KNEŽEVIĆ*
20. X 1927. — 17. VI 1979.

F. BARIČIĆ

Iako smo proteklih šest mjeseci iz dana u dan bili uznemiravani najprije sumnjama, a onda i potvrđenim vijestima da je naš kolega Dušan Knežević obolio od teške i neizlječive bolesti, iako smo znali da je tragičan završetak neminovan, ipak nas se bolno dojmila vijest o njegovoj preranoj smrti, tužna vijest da je prestalo kucati jedno plemenito i dobro srce. Dok još ne shvaćamo bolnu istinu i dok se pred nama odvijaju zadnji prizori jedne teške ljudske i obiteljske tragedije, pripala mi je bolna dužnost da komemoriram njegov radni i duboko sadržajni život, život pun ljudskih kvaliteta, život nasilno prekinut u času kad smo svi od njega još mnogo očekivali. Očekivali su i društvo i obitelj i mi, njegovi drugovi. očekivali jer je znao i mogao na uzvišenom putu prosvjetnog radnika još dugo raditi i stvarati podižući i formirajući nove i nove ljude, usađujući u njih znanje i dobrotu. Ta mi je dužnost i bolna i teška, ali, poštujući sve ono što je dao od sebe u kratkom ali bogatom životu, činim to u ime njegovih drugova, činim u ime svih radnih ljudi Filozofskog fakulteta u Zadru, činim u ime svih onih koji su u raznim prigodama osjetili kakav je čovjek bio i koji dobro znaju što svima nama njegovim drugovima, našoj ustanovi, ovoj sredini i široj zajednici znači njegov prerani nestanak.

Rođen je 20. listopada 1927. u selu Ljubovu, općina Titova Korenica, u siromašnoj zemljoradničkoj obitelji u kojoj je ugledao svijet šestero djece, u selu, kako on sam kaže, »bez škole, crkve i trgovine u onda mahom nepismenoj sredini«. Za vrijeme osnovnog školovanja pješačio je dnevno do škole i natrag punih 20 km, a za vrijeme školovanja u Realnoj gimnaziji u Korenici po 12 km dnevno. I takvo teško školovanje prekinuo je 1941. godine rat. U svojoj autobiografiji pisanoj 1962. kaže da ga je paljenje njegove kuće i sela naučilo prezirati sve što nije ljudsko, a cijeniti slobodu, miran život,

* Govor pročitao na komemorativnoj sjednici Znanstveno-nastavnog vijeća Fakulteta.

skromnost i rad, te da ga je spasila jedino njegova majka sakrivši ga u šumu. Nakon toga se je sa svojom obitelji našao u redovima prvoboraca. 1942. postaje partizanski učitelj i podnosi sa svojim najbližima sve neopisive tegobe jednog bezumnog rata. Nakon oslobođenja privatno polaže IV razred gimnazije, pa svršava Učiteljsku školu u Karlovcu i Višu pedagošku školu u Splitu na kojoj diplomira studijsku grupu Povijest — Zemljopis. Nakon toga dolazi u Zadar i kao jedan od najboljih studenata završava Filozofski fakultet u Zadru 1962. godine. Te godine, nakon službovanja u Buniću, Prokikama, Zupandolu, Gospiću, Murteru, Šibeniku i Zadru, gdje je radio najprije kao nastavnik, a kasnije kao upravitelj Političke škole Kotarskog komiteta SKH u Zadru, bude izabran za profesora Pedagoške akademije u Zadru, na kojoj je 1965. stekao zvanje profesora više škole i na kojoj je djelovao sve do njezina sjedinjenja s Filozofskim fakultetom u Zadru. Na toj dužnosti zatekla ga je i prerana smrt. Školske godine 1977/78. bio je i prodekan Pedagoške akademije u Zadru.

Kao student povijesne grupe na Filozofskom fakultetu u Zadru bio je među najboljima. Njegove seminarske radnje »Helenizam kao društvena i kulturna epoha« te »Bosna u doba Tvrtka i Kotromanića«, kao i njegova klauzurna radnja »Razvoj srpskih država u srednjem vijeku« izrađene su znalacki i pokazuju solidno poznavanje predmeta, a ocijenjene su najvišim ocjenama.

Od 1. listopada 1962. predavao je nacionalnu i opću povijest i metodiku nastave povijesti, te metodiku prirode i društva. Napisao je više članaka, ocjena i prikaza.

Govoreći o svemu iznesenom moramo posebno istaknuti njegovu ozbiljnost i savjesnost u svim malim i velikim poslovima obrazovanja i odgajanja nastavnika. Njegov takt prema svim studentima, a posebno prema onima skromnijih mogućnosti, njegovo istinsko i pravo drugarstvo prema kolegama i ostalim radnicima svih škola na kojima je radio, sigurno će ostati trajnim spomenikom njegovu životnom djelu.

Smetenost i zabrinutost studenata za njegovo zdravlje i život kad su čuli da je ozbiljno bolestan najbolje svjedoče o njegovim nadasve ljudskim kvalitetama. Njegovo smirivanje u časovima kriza u međuljudskim odnosima koji su se ponekad znali javiti među nama bilo je uvijek prava riječ na pravom mjestu i u pravo vrijeme.

Ako je istina da primjer najbolje odgaja, onda je pokojni drug Dušan svojom skromnošću, svojim savjesnim radom i svojim ljudskim odnosima sa svima s kojima se u životu i radu sretao odgojio mnoge studente, i ne samo studente, onda se *imao rašta i roditi i neće sav umrijeti*, jer sve što je radio, a radio je kratko ali više nego dobro, ostaje neuništivim spomenikom jednog dobrog i savjesnog Čovjeka, jednog tihog, ali najboljeg i neuništivog rada.

Bibliografija radova Duška Kneževića

1. Pregled istorije SKJ, *Zadarska revija*, br. 5/1963.
2. Dvadesetogodišnjica priključenja Istre, Rijeke i Zadra Jugoslaviji, *Zadarska revija*, br. 6/ 1963.
3. Pedesetogodišnjica sarajevskog atentata, *Zadarska revija*, br. 5*1964.
4. Politički lik Augusta Cesarca, *Braničevo*, br. 3/1965.
5. Zemaljsko antifašističko vijeće narodnog oslobođenja Hrvatske, *Zadarska revija*, br. 3/1965.
6. Prva narodna vlada Federativne Hrvatske, *Narodni list*, Zadar, br. 706. i 707, 1965.
7. Ferdo Čulinović: 27. mart, *Zadarska revija*, br. 2/1966.
8. Putovi revolucije sv. 6., *Zadarska revija*, br. 6/1966.
9. Mihailo Marić: Kralj i vlada u emigraciji, *Zadarska revija*, br. 5/1967.
10. Godišnjak društva istoričara BiH, *Zadarska revija*, br. 2/1968.
11. Ivan Ribar branilac komunista u predratnoj Jugoslaviji, *Zadarska revija*, br. 2—3/1969.
12. Mate Zaninović: Kulturno-prosvjetni rad u NOB-i, *Zadarska revija*, br. 4/1969.
13. Raspuštanje prve internacionale 1876. godine.
14. Ustaški genocid na Ljubovu, u: *Kotar Korenica i kotar Udbina u NOR-u i socijalističkoj izgradnji*, str. 277—285, Karlovac, 1979.
15. Prosvjetni rad na području kotara Korenica u toku NOR-a, u: *Kotar Korenica i kotar Udbina u NOR-u i socijalističkoj izgradnji*, str. 812—823, Karlovac, 1979.

